

Cầu Chà Và



Cầu Chà Và xưa đầy kỷ niệm, cây cầu bắc qua kênh Tàu Hủ nối với kênh Ruột Ngựa ở Sài Gòn-Chợ Lớn. Cầu có từ hơn 100 năm thông thương vùng Chợ Lớn năm xưa nối giữa quận 8 và quận 5. Từ thời xưa, vùng này là phố chợ của người gốc Ấn Độ chuyên bán vải, vì dân Việt Nam nhằm họ đến từ đảo Java của Indonesia là người Chà Và. Về sau này Chà Và dùng để gọi tất cả những người có màu da ngăm như Chà Bom bay (Bombay, Ấn Độ), Chà Ma ní (Manila, Philippines), Chà Nam Dương (Indonesia)... Vì vậy, cây cầu được gọi là cầu Chà Và. Cầu Chà Và lúc đó có rạp hát Phi Long thường xuyên chiếu phim Ấn Độ phục vụ cư dân quanh vùng.

Vùng Chợ Lớn nối giữa Quận 6 - Quận 5 và một phần Q8 khi xưa chằng chịt kênh rạch, ngoài con rạch Hàng Bàng nổi

Kênh Lò Gốm Q6 ra đến Kênh Tàu Hủ Q5 (Nơi Cầu Quới Đức), còn có những con kênh rạch khác ở vùng Quận 5 như Đường Khổng Tử (Hải Thượng Lãn Ông) thời Đông Dương là một con kênh dài ngoằn ngoèo - Khu Vực đèn 5 ngọn - Phùng Hưng-Trịnh Hoài Đức cũng là kênh rạch.

Nhìn bản đồ đầu tiên tại Chợ Lớn chúng ta thấy đường Hải Thượng Lãn Ông ngày xưa là 1 con rạch, do đó con đường này méo mó, đoạn rộng đoạn hẹp và cong như không còn gì có thể cong nữa. Miếng đất hình tam giác, như 1 giọt nước trong hình đó là **bưu điện Chợ Lớn** ngày nay và chúng ta thấy trước mặt nó có 1 con kênh nhỏ nữa bao quanh Chợ Lớn là các kênh rạch, nên ngày nay nhìn hình chúng ta không biết ở đâu với ở đâu vì ngày nay những con rạch đó đã là những con đường, sẽ có rất nhiều người sai lầm khi nghĩ Cầu Malabar và Cầu Chà Và là một, nhưng thật ra 2 cầu này nằm ở 2 vị trí khác nhau: Cầu Malabar nằm ở vị trí đường Mạc Cửu, sau đó được phá bỏ và xây lại ở vị trí đường Vạn Kiếp là Cầu Chà Và hiện nay, đường Vạn Kiếp khi xưa là con kinh, sau đó bị lấp lại nên còn được gọi là đường Kinh Lấp.

Cũng giống như cầu Chà Và cầu Malabar cũng là tên 1 địa danh bên Ấn Độ, chứng tỏ nơi này ngày xưa đã có rất nhiều người Ấn vào nam sinh sống và làm ăn bên cạnh người Hoa. Trong dân gian hay nhầm lẫn người "chà và" và người Ấn độ, từ "chà và" xuất phát từ "Java" (ngày nay là tên một hòn đảo của Indonesia), ngày xưa dân ta thường gọi các dân tộc đến nước ta từ vùng biển phía nam là "chà và", thực ra họ là người Malaysia hoặc người Nam dương (Indonesia), hai chủng tộc này có một cùng một ngôn ngữ (Bihasa) và tôn giáo (Hồi) nên dân ta gọi chung là "người Chà" hay "chà và". Ngày nay người Chà thường sống nhiều miền tây, nhất là ở Tân Châu (An giang) và dọc theo sông Mekong đến tận Campuchia. Ngày nay ta còn gọi là người "Chăm", đây cũng là một sai lầm vì nhầm lẫn với người Chăm hay Champa (thường sống ở miền đông nam bộ trở ra miền trung), người Chà và Chămpa tuy cùng tôn giáo Hồi nhưng khác hệ.

Dân ta rất sợ giao tiếp với người Chà vì cho rằng họ biết "thu" tóc hay đính sắt vào bụng của người nào thất tín với họ. Người Chà thường sống trên sông nước, buôn đạo, dệt vải; vóc dáng khá giống người Việt, vậy từ "chà và" không có gì là xấu vì chỉ là người đến từ Java. Người Ấn-độ (kể cả Pakistan) sống ở Sài Gòn được dân ta gọi là người "Chà Bombay", ngoại hình khác người Việt, họ mắt to tròn, mi dài, mũi cao, da có thể trắng (Pakistan) hoặc ngăm đen (Ấn), tôn giáo có thể là Hồi hoặc Hindu, thường họ sống bằng nghề kinh doanh ở các thành phố lớn.

- Sài Gòn Xưa.